

Ett stort antal experter kräver att Bolivias demokratiska processer ska respekteras

OAS måste ställas till svars för sin roll i kuppen i Bolivia. Upprop i The Guardian, undertecknat av en lång rad internationellt erkända ekonomer, statistiker, forskare och valexperter.

Vi uppmanar OAS (De Amerikanska Staternas Organisation) att ta tillbaka sina missledande uttalanden om valet, vilka bidragit till den politiska konflikten.

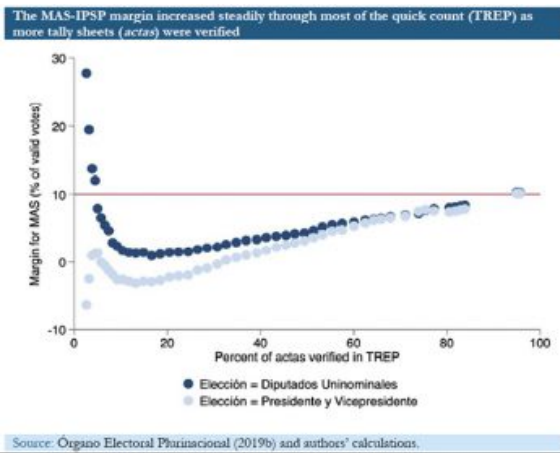
Vi undertecknare kräver att Bolivias demokratiska institutioner och processer ska respekteras.

Trumpadministrationen har öppet och kraftfullt stött militärkuppen 10 november som störtade president Evo Morales. Alla är överens om att Morales valdes demokratiskt 2014 och att hans mandatperiod upphör 22 januari 2020. Trots det verkar det som många också utanför Trumpadministrationen verkar acceptera den Trumpstödda militärkuppen.

Många av de som stödde kuppen har hävdat att Morales stal valet. Detta påstående om fusk fick en kraftfull skjuts genom ett uttalande från OAS dagen efter valet 20 oktober, och som upprepades på liknande sätt. Uttalandet från OAS valobservationsutsända uttryckte djup oro och förvåning över den dramatiska och svårförklarade förändringen i trenden av de preliminära resultaten efter att röstningen avslutats. Inga belägg som stödde uttalandet bifogades. Men det tolkades som en anklagelse om valfusk och sådana anklagelser blev allmänt förekommande i de stora medierna i dagarna efter valet.

Faktum är att det är lätt att med data från valet, som är öppet tillgängliga, visa att förändringen i Morales ledning varken var drastisk eller svårförklarad. Det gjordes en paus i snabbräkningen av röstresultaten när 84 procent av rösterna var räknade då Morales ledning var 7,9 procent. När 95 procent hade räknats hade marginalen ökat till strax över 10 procent, vilket gjorde att Morales vann i första valomgången. När räkningen var klar visade det officiella resultatet en ledning till närmaste kandidat på 10,6 procent.

Det är inte ovanligt att valresultat påverkas av plats, vilket betyder att resultaten skiftar beroende på när olika områden räknas. Ingen hävdar att det var valfusk i Louisianas guvernörsval 16 november, när den demokratiska kandidaten John Bel Edwards vann med 2,6 procent efter att ha legat efter hela natten. Det då han vann 90 procent av rösterna i Orleansdistriktet, som räknades mot slutet. Förändringen i Morales ledning var inte heller alls drastisk. Det var en stadig och kontinuerlig ökning av Morales ledning under timmarna fram till avbrottet.

Kurvan visar att president Evo Morales ledning (de ljusblå prickarna) och hans parti i parlamentsvalet (de mörkblå prickarna) ökade stadigt i stort sett under hela rösträkningen.

Det var ingen plötslig ökning i slutet som gjorde att han ökade ledningen till över 10 procent. Förklaringen till ökningen av Morales marginal är enkel: de distrikt som rapporterades senare var mer för Morales än de områden som rapporteras i början.

Faktum är att det slutliga resultatet var klart förutsägbart på basen av de första 84 procenten som rapporterats. Det har visats genom statistisk analys och också av ännu enklare analyser av olikheter i de politiska preferenserna mellan distrikt som rapporterar tidigt och de som rapporterar sent.

Vi uppmanar OAS att ta tillbaka sina missvisande uttalanden om valet som bidragit till den politiska konflikten och tjänat som en av de mest använda ursäkterna för att rättfärdiga militärkuppen. Vi uppmanar USA:s kongress att undersöka OAS´ agerande och att motsätta sig militärkuppen, Trumpadministrationens fortsatta stöd till kuppen, liksom det fortsatta våldet och kränkningarna av de mänskliga rättigheterna från maktinnehavarnas sida. Media och journalister har också ett ansvar att söka oberoende experter som åtminstone kan det mest elementära om valdata och som kan ge en oberoende analys av det som hänt, och inte bara blint lita på vad OAS och dess representanter hävdar och som upprepade gånger visat sig vara fel.

Många liv kan hänga på att detta blir korrigerat och riktigt.

Ha-Joon Chang, director of the Centre of Development Studies, Faculty of Economics, University of Cambridge

James Galbraith, The University of Texas at Austin

Thea Lee is the president of the Economic Policy Institute

Mark Weisbrot, co-founder, co-director, Center for Economic and Policy Research

Oscar Ugarteche is an economist at the Instituto de Investigaciones Económicas at the National Autonomous University of Mexico (UNAM)

Jayati Ghosh is an Indian development economist. She is the chairperson of the Centre for Economic Studies and Planning at the Jawaharlal Nehru University, New Delhi

Stephanie Kelton is a professor of Public Policy and Economics at Stony Brook University

Ytterligare ett stort antal underskrifter, från valexperter och andra, kan ses via länk från originalet.

Guardian 191202

[The OAS has to answer for its role in the Bolivian coup](#)